

tænkt noget saadant — skriver K. H.: „Naar Kvinderne ikke for længe siden har opnaaet Stemmeretten, er det saavist ikke Mændenes Skyld, men Kvindernes egen“. Ja, saalænge Kvinderne endnu ikke har rejst Kravet, er det selvfølgelig ikke Mændenes Skyld, at vi ikke har faaet Valgretten, men *Kravet har nu været rejst i over 30 Aar*, er det saa Kvindernes Skyld, at vi ikke har faaet den? Ved K. H. da, hvorledes den Slags Borgerrettigheder opnaas? Dette kan *kun* ske gennem en Forandring af Lovene, men naar Kvinderne *ikke* sidder i de lovgivende Forsamlinger, hvordan skal da Kvinderne faa Lovene forandrede, uden ved at vinde Mændene for deres Sag og saaledes faa dem til at gøre det? Thi K. H. kan da umuligt mene, at Kvinderne for længe siden burde have skaffet sig Stemmeretten ved f. Eks. at marchere op i Rigsdagsbygningen og spærre alle Udgange, indtil Lovforandringen var foretaget, eller ved at etablere Generalstrejke over hele Landet! Hvad er da Meningen med, at Kvinderne for længe siden kunde have opnaaet Stemmeretten?

Endvidere kalder K. H. det „misforstaaet Galanteri og Ridderlighedsfølelse“ om Mændene „gav Kvinderne“ den Valgret, som kun et Mindretal af dem ønsker, og som endnu færre har Forudsætningerne for at benytte“. Her er K. H. endnu ikke rigtig kommet ud over Balsalsstandpunktet, der ikke passer i en saglig Diskussion om Kvindestemmerettens Berettigelse. Her er aldeles ikke Tale om Galanteri eller Ridderlighed, paa den Konto ønsker vi os *intet*, men kun Tale om et simpelt Krav om Retfærdighed: Naar Kvinderne maa bære de *Byrder*, f. Eks. Skatter, som Stat og Kommune paalægger Borgerne, i samme Grad som Mændene, er det ikke mere end rimeligt, at de ogsaa i samme Grad som Mændene har de *Retligheder*, som Stat og Kommune giver sine Borgere.

K. H. fortsætter lige efter: „Og det bør ingen af os ønske, saa lidt som nogen, der er i Besiddelse af virkelig Samfundsfølelse, *bør ønske sine egne snævre Interesser fremmede paa det hele Samfunds Bekostning*“. Dette er altsaa K. H.'s Opfattelse af, hvad der sker, *naar alle Kvinder faar Stemmeret*, saa fremmes ens — d. v. s. Stemmeretsforsamlingens — egne snævre Interesser paa det hele Samfunds Bekostning“. K. H. kan umuligt tænke sig noget saa uegennyttigt, som at Stemmeretsforkæmperne vilde søge at fremme *ogsaa* de andre Kvinders Interesser, (naturligvis sine egne først), end sige tænke sig, at oprigtig Samfundsinteresse skulde være Aarsagen til

Ønsket om Kvindestemmerettens Indførelse. Derimod kan jeg i fuldeste Maal slutte mig til den Udtalelse af K. H., at der er et stort Arbejde at gøre inden for Kvindernes egen Kreds, det er Kvinderne selv, der skal vækkes — men det skal gøres *ved Siden af* at stille Retfærdighedskravet til Mændene, ikke *i Stedet for*, som K. H. øjensynligt mener, men K. H.'s Artikel har tillige belært os om, hvor det er, der soves den tungeste Søvn og tænkes de letteste Tanker, og hvor altsaa den tungeste Kamp skal føres. Det er blandt dem, som vi havde mest Grund til at regne for vore Venner, fordi de tilsyneladende vandre mod samme Maal og under et lignende Flag. Som sagt, vi er enige i, at vi bør gøre dette store Arbejde, men vi er *ikke* enige med K. H. i, at Maalet først bør naas, naar hele dette Arbejde er gjort: thi at vi, der længes efter at faa Lov til at bruge vore Kræfter direkte i Samfundets Tjeneste der, hvor vi kan, saa at *ikke Loven, men kun vore egne Evner sætter Grænserne for vor Virken*, skulde vente med at se dette Retfærdighedskrav ske Fyldest, indtil alle Danmarks „K. H.“-er omsider erhvervede sig Forstaaelsen af „Stemmerettens vidunderlige Velsignelser“ og delte vor Stræben — det var dog alligevel for haard en Fordring.

Ragna Schou.

Gift Kvindes Valgret.

Under Behandlingen af „Forslag til Lov om kommunale Valg“ udtalte Indenrigsminister Sigurd Berg bl. a. følgende

Da Spørgsmaalet nu imidlertid er blevet rejst i det andet Ting, og dettes Ændring er accepteret af Regeringen til videre Forhandling mellem Tingene, ønsker jeg dog gerne at sige, at jeg meget vilde beklage, hvis Resultatet af Forhandlingen om, i hvilken Udstrækning man skulde give Kvinder Valgret og Valgbarhed, skulde blive, at man ikke besluttede sig til at give ogsaa gift Kvinde Valgret og Valgbarhed. Jeg tror, at de Erfaringer og den Indsigt, som man i særlig Grad maa siges at have Brug for i den kommunale Styrelse fra Kvinders Side, ville ikke mindst gifte Kvinder være i Stand til at yde. Jeg mener ogsaa, at Erfaringerne andetsteds i høj Grad have bekræftet dette. Hertil kommer endvidere en anden Betragtning, som ikke alene vedrører selve det Spørgsmaal, i hvilken Udstrækning man skal give just Kvinderne Valgret. Ved at give ogsaa gift Kvinde Valgret, giver man jo saavel Mand som Hustru Valgret; derved kommer man til at skabe Muligheder for, at Hjemmet, Opfattelsen i Hjemmet, kan gøre sig stærkt gældende i de kommunale Anliggender, og dette vilde jeg anse for overordentlig heldigt og gavnligt, vel egnet til at fremme en sund og forstandig kommunal Styrelse.

Desværre sluttede Rigsdagssamlingen som bekendt fra Dagbladene, uden at denne Sag kom sin Løsning nærmere.